

SLIJTNHOES

Hijlaank leden, wol vierhunderd jaor heer hadt Onstwedde, man n 20 boerkerijen. In 1815 hebt ze t holt van ijn van dij boerkerijen broekt um in d Hörn bie Onstwedde n Westerwoldse boerkerij te spiekern. t Was n hijl biezondere, umdat der gijn schijden was tussen t veurènne en dele. Zukse boerkerijen nuimt ze n löshoes. In 1972 was t nich veul meer as n kwinde. Aan d boetenkaande was n bredken hauen mit "onbewoonbaar verklaarde woning" der op.

Man dou Geert Nijnhoes, n Onstwedder metselaor, t boudelken kof har, ging t bredken der rad of. Laoter kwamp hum t nog goud van pas. De gebinten en spanten wadt nao zo'n vierhunderd jaor nog laank nich verröt. De rest mös aanzied. Jaor in jaor oet is Geert mit boudelken aan loop west. t Vuil nich tou um t zo te kriegern as t veur n paor hunderd jaor heer west har. Flouern (1) oet dij tied, waor schost dij heer hollen? Hou möst banzerdeuren mit n schouloek oet d tied van Bommen Berend spiekern? Ie zijn wol, t underzuik is net zo belangriek as t spiekern. Man t is Geert, nao veul swijten en zuiken, ja goud vergaon. Hij hef van d boerkerij, daor e no zölf mit vrouw en jonkgoud in woont, n museum maakt. t Kreeg de naam "Slaait'nhoes".

Jammer dat t nich de Westerwoldse naam "Slijtnhoes" kregen hef. Slijtn bint paolen dij ze aankander legt um n hille (2) boven dele te maoken. Vrouger wör daor t koren, t heu of boerkenrijve opvljidd. In t museum, keunt je nich allènne zijn hou n boerkerij der under de pane oetzugt, man ook t hoesgeraad, d boerkenrijve en d klijren dij ze druigt. t Is aal streekijgen. Olle ambachten keunt ie ook zijn.

d Ijne maol maakt Geert n stoule, n kaaste, hoesgeraad of rijve en d andermaol maakt e klompen of is e aan t zaandstreuen. Dat leste was ook in Westerwolde n old gebroek. Zaoterdaogs tegen d aovendtied muikt ze mit fien zaand tijkens op dele. Nich allènne bie d boerke, man in alle hoesholens. Mit Sunt Meerten was t vrouger ook tied van zaandstreuen boetendeure. Over hijl Westerwoldé brogt d boerken den wit zaand op de paoden, dij deur de esken op de kerken van d olle loughen anluipt. Aalgedureg krigt Geert weer wat nijs veur zien museum.

Lesties kreeg e n iezern pankoukmes, n hijl biezunder ding. Hij is der slim wies mit. Lu as ie wat votsmieten wilt, wat old en stukken is denk den eerst even aan Geert en zien museum. Hij maakt as t kan weer klaor en elk en ijn kan der den nao kieken. Onstwedde, n dörp dat meer as 1100 jaor old is verdijnt aandacht veur historie. Deur n particulier is der nog n beetken van over bleven. En over oetbreidens wor stief naodocht. n Kove en stookhudde mit daorin n bakoven staot boven aan op t liesken. k Heb veul vertrouwen in Geert zien waark en denk dat wie over n jaor of wat weer n scheun beeld hebt van Westerwolde in d tien van d röggestoeten en d heideschaopen.

Wilt ie t leven op n Westerwoldse boerkerij n maol mitmaoken, gao den man bie Geert op vezide. Hij nuigt elk oet um n maol in te kieken. Daor kriegt ie gijn spiet van, dat wijt k wizze. Hij hef t kovvien-ketelken veur joe klaor staon en meugt ie dat nich, dan hef hij ook wol n kopken thee. t Bredken mit "onbewoonbaar verklaarde woning" zijn ie dan weerumme.

Man no lijt e tussen olle dingen in d oetstalkaaste op dele. Geert Nijnhoes woont d Hörn 5 in Onstwedde, 05991-2232.

(1)= plavuizen, (2)= zoldering

deur Meijco van Velzen
in t Westerwolds dialect

(Geschreven in een zo authentiek mogelijk Westerwolds, voor deze gelegenheid volgens de spelling-richtlijnen van A.H. Smith uit 1914).

Litkrant april 89